

Комунальний заклад Київської обласної ради
"Чорнобильський медичний фаховий коледж"

Затверджую

Заст. директора
з навчальної роботи

Тетяна КРАВЧЕНКО

"24" вересня 2023 року

Циклова комісія природничо-наукових та соціально-гуманітарних
дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Основи філософських знань та соціологія

Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма:	Лікувальна справа
Освітній ступінь:	Фаховий молодший бакалавр
Мова викладання:	Українська

Робоча програма Основи філософських знань та соціологія
для здобувачів освіти за спеціальністю 223 Медсестринство,
ОПП Лікувальна справа
2023 року

Квітковський Сергій Володимирович, викладач вищої категорії

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії природничо-
наукових та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від "31" серпня 2023 року

Голова комісії Олександр ТОЛКАЧОВ

Перезатверджено:

20 _____ рік _____

20 _____ рік _____

20 _____ рік _____

20 _____ рік _____

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, освітньо- професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів –3	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> Спеціальність <u>223 Медсестринство</u>	Нормативна
Загальна кількість годин - 90	Освітньо-професійна програма <u>лікувальна справа</u>	Рік підготовки:
		<i>1-й</i>
		Семестр
		<i>2-й</i>
		Лекції:
		<i>36 год</i>
		Практичні:
<i>24 год.</i>		
Самостійна робота:		
<i>30 год.</i>		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітньо-професійний ступінь <i>фаховий молодший бакалавр</i>	Вид контролю: <i>Екзамен</i>

2. Мета та завдання освітнього компонента

Метою викладання філософії та соціології є формування у студентів цілісного уявлення про світ, людину як цілісність, про роль медицини у ствердженні сенсу людського буття, розуміння сучасного стану медицини та передбачення перспектив її розвитку.

Вивчення філософії та соціології студентами має велике значення у вихованні майбутніх медиків, формуванні їх переконань, діалектичного мислення, підвищенні їх культурного рівня.

Вивчення філософії дає можливість зрозуміти загальні закономірності розвитку традиційної та нетрадиційної медицини в системі загальнолюдської практики. Аналіз хибних думок і помилок в окремих концепціях, у тлумаченні фактів дійсності сприяє виробленню навичок критичного підходу до сучасного стану медичної науки та клінічної практики. Одночасно формується повага до досвіду минулих поколінь, розуміння необхідності брати з нього все найкраще, збагачувати його власним сумлінням.

Тому завдання філософії та соціології полягає в тому, щоб ознайомити студентів з історичним та логічним методами дослідження, методом сходження від абстрактного до конкретного, що є необхідною умовою пізнання та клінічної практики у медицині. Розкрити закономірності розвитку людини як головного об'єкта дослідження та медичного впливу, навчити знаходити головні ланки причинно-наслідкових зв'язків і відрізняти їх від побічних як у матеріальних, так і в духовних процесах; простежити закономірності об'єктивної й матеріалізації ідей на прикладах діяльності зарубіжних та вітчизняних діячів науки та практики, виробити навички аргументації власних переконань.

Загальні компетентності:

ЗК. 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК. 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК. 3. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК. 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК. 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

Спеціальні компетентності

СК. 5. Здатність до динамічної адаптації та саморегуляції у важких життєвих і професійних ситуаціях з урахуванням механізму управління власними емоційною, мотиваційно-вольовою, когнітивною сферами.

поведінки.

СК. 12. Здатність до безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я (освіта впродовж життя).

Програмні результати навчання

РН. 6. Обирати тактику спілкування з пацієнтами та членами їхніх родин, колегами, дотримуючись принципів професійної етики, толерантної та неосудної поведінки при здійсненні професійної діяльності, з урахуванням соціальних, культурних, гендерних та релігійних відмінностей.

Після вивчення дисципліни *здобувачі освіти повинні знати:*

- основні закономірності розвитку природи та суспільства, медицини як галузі людської діяльності;
- етапи становлення та розвитку філософії і медицини в зарубіжних країнах та в Україні;
- головні проблеми диференціації та інтеграції наук про людину як цілісність;
- суть діалектичного мислення, творчого аналізу, явищ дійсності;
- основи процесу наукового пошуку, форми і методи наукового пізнання;
- структуру та суть людської практики, місце медичної діяльності в оздоровленні та розвитку суспільства;
- основні етапи розвитку соціологічної думки і сучасні напрями її розвитку;
- визначення суспільства як соціальної реальності і цілісної саморегулюючої системи;
- основи соціальної диференціації та вплив її на людину;
- основні соціальні інститути, що забезпечують розвиток суспільства;
- механізми виникнення і способи розв'язання соціальних конфліктів;
- соціальну суть особистості, поняття соціалізації;
- соціальну суть праці;
- соціальні відносини, які формуються в трудовому колективі;
- теоретичні основи механізмів функціонування демократії;
- суть етнічних процесів та міжетнічних відносин;
- вплив релігії на суспільне життя;
- значення шлюбних відносин та сімейного життя для людини і суспільства;
- роль у суспільстві медицини як соціального інституту;
- зв'язок медицини з іншими соціальними інститутами та галузями суспільного життя;
- соціальні моделі системи охорони здоров'я;
- методiku проведення соціологічних досліджень в медичній галузі.

Здобувачі освіти повинні вміти:

- об'єктивно, на наукових засадах аналізувати будь-які, у тому числі, нестандартні, явища й процеси, причинно-наслідкові зв'язки дійсності;
- визначати місце та роль певного факту у формуванні статусу людини,

- сенсу діяльності медика, медицини майбутнього;
- розумітися на суті нозологізму, гіпократизму та неогіпократизму як крайнощів, які здатні спричинити неадекватні практичні дії медика;
 - орієнтуватися у системі зв'язків медицини і філософії, розуміти їх значення для формування особистості;
 - розумітися на релігійно-філософських основах східних систем самооздоровлення;
 - вміти визначати роль соціальних детермінацій у формуванні психічного здоров'я та виникненні психічних розладів;
 - визначати сенс соціальних цінностей у системі медичної діяльності;
 - застосовувати знання законів і категорій діалектики для аналізу валеологічних і патологічних, санологічних проблем хвороби;
 - аналізувати явища соціального життя;
 - орієнтуватися у системі зв'язків медицини та соціального життя;
 - визначати роль соціальних впливів на здоров'я людини;
 - орієнтуватися в реаліях економічного та політичного життя сучасного суспільства;
 - проводити зрівняльний аналіз існуючих систем охорони здоров'я;
 - підготувати і провести соціологічне дослідження.

Здобувачі освіти мають бути поінформовані про:

- напрями соціологічних досліджень в галузі медицини;
- сучасні теорії індустріальної соціології;
- типи існуючих в сучасному світі політичних систем;
- шляхи вирішення проблем гендерної рівності в різних країнах світу.

За рішенням циклової комісії години, відведені для позааудиторної самостійної роботи, можуть бути використані для проведення студентами під керівництвом викладача конкретних соціологічних досліджень з тематики соціології медицини та соціології здоров'я.

3. Програма освітнього компонента

		Зміст	
--	--	-------	--

1	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві</p> <p>Світогляд, його структура і функція. Типи світогляду. Світогляд і філософія. Світогляд і професія медичного працівника.</p> <p>Об'єкт і предмет філософії. Філософські методи. Структура та функції філософії. Філософія в системі культури. Взаємозв'язок філософії та медицини. Історико-філософський процес. “Основне питання філософії”: різноманітність підходів.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p><i>Взаємозв'язок філософії та медицини. Історико-філософський процес. “Основне питання філософії”: різноманітність підходів.</i></p> <p>Студенти повинні знати: Структуру світогляду. Типи світогляду. Об'єкт і предмет філософії. Філософські методи. Структура та функції філософії. Взаємозв'язок філософії та медицини.</p>	1
2	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Філософія і медицина Стародавнього світу</p> <p>Стародавньоіндійська філософія: періодизація, джерела. Особливості індійської філософії. Школи індійської філософії. Медицина Стародавньої Індії.</p> <p>Стародавньокитайська філософія: основна ідея – ідея Дао. Два основні напрями китайської філософії — даосизм і конфуціанство. Медицина Стародавнього Китаю.</p> <p>Філософія античного світу: періодизація античної філософії. Космоцентризм. Досократична філософія. Софісти. Етичні принципи Сократа. Платон, Арістотель, Епікур, їх філософські ідеї. Школа стоїків. Становлення класичної античної медицини. Гіппократ про людину, природу та причину її хвороб.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p><i>Етичні принципи Сократа. Платон, Арістотель, Епікур, їх філософські ідеї. Школа стоїків. Становлення класичної античної медицини. Гіппократ про людину, природу та причину хвороб.</i></p>	1
		<p>Філософія і медицина Стародавнього світу</p>	2

3	Семінарське заняття	<p>Стародавньоіндійська філософія: періодизація, джерела. Школи індійської філософії. Медицина Стародавньої Індії. Стародавньокитайська філософія: основна ідея — ідея Дао. Два основні напрями Китайської філософії — даосизм і конфуціанство. Медицина Стародавнього Китаю. Філософія античного світу: періодизація античної філософії. Досократична філософія. Софісти. Етичні принципи Сократа. Платон, Арістотель, Епікур їх філософські ідеї.</p> <p>Студенти повинні знати:</p> <p>Стародавньоіндійську філософію. Школи індійської філософії. даосизм і конфуціанство. Філософію античного світу. Етичні принципи Сократа. Філософські ідеї Платона, Арістотеля, Епікура, Гіппократа.</p>	
	Самостійна робота	<p>Філософія і медицина Середньовіччя та епохи Відродження</p> <p><i>Основні ідеї та принципи середньовічної філософії. Теоцентризм. Проблема пізнання. Вчення про людину. Етапи середньовічної філософії. Схоластика і містика як напрями середньовічної філософії. Вчення Томи Аквінського. Розвиток медицини в епоху Середньовіччя. Вчення К. Галена.</i></p> <p><i>Поняття “Відродження” та характерні риси духовного життя цієї доби. Антропоцентризм. Гуманізм. Утопія. Провідні напрями ренесансного філософствування.</i></p> <p><i>К. Цельс про медицину.</i></p>	1
4	Лекція	<p>Філософія і медицина в епоху Нового часу та Просвітництва</p> <p>Емпіричний напрям у філософії Нового часу (Ф. Бекон, Дж. Локк, Д. Юм).</p> <p>Раціоналістичний напрям у філософії Нового часу (Р. Декарт, Б. Спіноза, Г. Лейбніц).</p> <p>Французький матеріалізм і Просвітництво другої половини XVIII ст.</p> <p>Френсіс Бекон: філософські погляди в медицині.</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Французький матеріалізм і Просвітництво другої половини XVIII ст.</i></p> <p><i>Френсіс Бекон: філософські погляди в медицині.</i></p>	1

5	Семінарське заняття	<p align="center">Філософія і медицина в епоху Нового часу та Просвітництва</p> <p>Емпіричний напрям у філософії Нового часу. Французький матеріалізм і Просвітництво другої половини XVIII ст. Френсіс Бекон: філософські погляди в медицині.</p> <p align="center">Студенти повинні знати:</p> <p>Емпіричний та раціоналістичний напрям у філософії Нового часу. Французький матеріалізм і Просвітництво. Філософські погляди в медицині Френсіса Бекона.</p>	2
6	Самостійна робота	<p align="center">Німецька класична філософія та марксизм</p> <p><i>Особливості німецької класичної філософії. Філософські ідеї І. Канта та їх розвиток у його послідовників. “Етика обов’язку” І. Канта в контексті медицини. Філософія Г. Гегеля. “Антропологічний принцип” філософії Л. Фейєрбаха. Формування філософії марксизму. Розвиток марксистської філософії.</i></p> <p align="center">Студенти повинні знати:</p> <p>Німецьку класичну філософію. Філософські ідеї І. Канта. Філософію Г. Гегеля, Л. Фейєрбаха. Розвиток марксистської філософії.</p>	1
6	Лекція	<p align="center">Філософія XIX—XX ст.</p> <p>Своєрідність російської філософії. Медицина: лікарі-філософи Росії XIX — першої половини XX ст. Особливості духовних процесів та розвитку філософії XX ст. Сцієнтистські напрями в зарубіжній філософії XX ст. Напрями антропологічного спрямування у філософії XX ст. Метод психоаналізу для лікування неврозів (З. Фройд). Культурологічні та історіософські напрями філософії XX ст. Релігійна філософія XX ст.</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Метод психоаналізу для лікування неврозів (З. Фройд). Культурологічні та історіософські напрями філософії XX ст. Релігійна філософія XX ст.</i></p>	1

7	Семінарське заняття	<p align="center">Філософія ХІХ—ХХ ст.</p> <p>Медицина: лікарі-філософи Росії ХІХ — першої половини ХХ ст. Особливості духовних процесів і розвитку філософії ХХ ст. Сцієнтистські напрями у зарубіжній філософії ХХ ст. Напрями антропологічного спрямування у філософії ХХ століття. Метод психоаналізу для лікування неврозів. Релігійна філософія ХХ ст.</p> <p align="center"><i>Студенти повинні знати:</i></p> <p>Особливості російської філософії. Сцієнтистські напрями у зарубіжній філософії ХХ ст. Напрями антропологічного спрямування у філософії ХХ ст. Культурологічні та історіософські напрями філософії ХХ ст. Релігійна філософія ХХ ст.</p>	2
	Самостійна робота	<p align="center">Філософська думка в Україні</p> <p><i>Особливості та основні етапи розвитку української філософської думки. Філософська думка часів Київської Русі. Філософія українського Відродження та Бароко. Філософія Г.С. Сковороди. Класична українська філософія. Філософія в Радянській Україні. Філософія української діаспори в 1920—1990 рр. Розвиток медицини в Україні.</i></p> <p align="center"><i>Студенти повинні знати:</i></p> <p>Етапи розвитку української філософської думки. Філософську думку часів Київської Русі. Філософію Г.С. Сковороди. Філософію української діаспори в 1920—1990 рр. Розвиток медицини в Україні.</p>	1
8	Лекція	<p align="center">Філософський зміст проблеми буття</p> <p>Поняття “онтологія”. Буття: проблеми, концепції, форми. Вчення про світ. Буття людини у філософії і медицині.</p> <p>Матерія та рух. Простір і час. Методологічне значення проблеми матерії та руху для біології та медицини. Вклад медицини в розвиток філософських думок про форми руху матерії, простору і часу.</p>	2

	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p><i>Методологічне значення проблеми матерії і руху для біології та медицини. Вклад медицини в розвиток філософських думок про форми руху матерії, простору і часу.</i></p> <p>Студенти повинні знати: Поняття “онтологія”, “буття”, “світ”. Матерія та рух. Простір і час. Значення матерії і руху для біології та медицини.</p> <p>Проблема свідомості у філософії та медицині</p> <p><i>Природа свідомості. Свідомість—людина—праця. Антропосоціогенез. Ідеальність та інші властивості свідомості. Свідомість і несвідоме. Свідомість і духовний світ людини. Проблема співвідношення фізіологічного і психічного у медицині. Слово як лікувальний фактор. Місце психотерапії в сучасному житті та структурі професійної діяльності медичного працівника.</i></p>	<p>2</p>
<p>9</p>	<p><i>Самостійна робота</i></p> <p><i>Семінарське заняття</i></p>	<p>Проблема свідомості у філософії та медицині</p> <p>Свідомість—людина—праця. Свідомість і несвідоме. Свідомість і духовний світ людини. Проблема співвідношення фізіологічного і психічного у медицині. Місце психотерапії в сучасному житті та структурі професійної діяльності медичного працівника.</p> <p>Студенти повинні знати: Антропосоціогенез. Свідомість і несвідоме. Проблему співвідношення фізіологічного і психічного у медицині. Місце психотерапії в сучасному житті.</p>	<p>2</p>
<p>10</p>	<p><i>Лекція</i></p>	<p>Діалектика — філософська основа медицини</p> <p>Становлення діалектичних ідей в історії людського пізнання. Основні принципи діалектики. Поняття закону в філософії і медицині. Особливості прояву законів діалектики в медицині. Всезагальний взаємозв’язок і взаємообумовленість явищ у медицині.</p>	<p>2</p>

	<i>Самостійна робота</i>	<p><i>Особливості прояву законів діалектики в медицині. Всезагальний взаємозв'язок і взаємообумовленість явищ у медицині.</i></p> <p>Студенти повинні знати: Основні принципи діалектики. Поняття закону у філософії і медицині. Особливості прояву законів діалектики у медицині. Всезагальний взаємозв'язок і взаємообумовленість явищ у медицині.</p>	1
11	<i>Лекція</i>	<p>Основні категорії діалектики і проблеми детермінізму, цілісності та структурності в медицині</p> <p>Загальна характеристика філософських категорій. Причина і наслідок. Зовнішнє і внутрішнє. Проблема причинності в медицині. Необхідність і випадковість. Можливість і дійсність. Значення категорій необхідності і випадковості, можливості і дійсності для медицини. Частина і ціле. Зміст і форма. Проблема цілісності і структурності в медицині. Одиночне, особливе і загальне. Суть і явище. Проблема одиночного і загального, сутності і явища в медицині.</p>	2
	<i>Самостійна робота</i>	<p><i>Проблема цілісності і структурності в медицині. Одиночне, особливе і загальне. Суть і явище. Проблема одиночного і загального, сутності і явища в медицині.</i></p>	1
12	<i>Семінарське заняття</i>	<p>Основні категорії діалектики і проблеми детермінізму, цілісності та структурності в медицині</p> <p>Загальна характеристика філософських категорій. Причина і наслідок. Зовнішнє і внутрішнє. Проблема причинності в медицині. Необхідність і випадковість. Можливість і дійсність. Значення категорій необхідності і випадковості, можливості і дійсності для медицини. Частина і ціле. Зміст і форма. Проблема цілісності і структурності в медицині. Одиночне, особливе і загальне. Суть і явище. Проблема одиночного і загального, сутності і явища в медицині.</p> <p>Студенти повинні знати: Філософські категорії. Причина і наслідок. Зовнішнє і внутрішнє. Проблема причинності в</p>	2

13	Лекція	<p>медицині. Необхідність і випадковість. Можливість і дійсність. Значення категорій необхідності і випадковості, можливості і дійсності для медицини. Частина і ціле. Зміст і форма. Проблема цілісності і структурності в медицині. Одиночне, особливе і загальне. Суть і явище. Проблема одиночного і загального, сутності і явища в медицині.</p> <p>Філософське пізнання. Специфіка медичного пізнання.</p> <p>Філософський підхід до розуміння людини</p> <p>Предмет теорії пізнання. Істина в філософії. Методи наукового пізнання і специфіка їх використання в медичних дослідженнях. Єдність чуттєвого і раціонального, логіки та інтуїції у пізнанні. Співвідношення емпіричного й теоретичного рівнів пізнання.</p> <p>Поняття "практика". Функції та види практичної діяльності.</p> <p>Діагностика — специфічна форма пізнання. Діагностика і кібернетика. Метод аналогії в діагностичному процесі. Проблема істинності діагнозу і джерела діагностичних помилок. Модельний експеримент у сучасній медицині. Клінічне мислення.</p>	2
	Самостійна робота	<p><i>Метод аналогії в діагностичному процесі. Проблема істинності діагнозу і джерела діагностичних помилок. Модельний експеримент у сучасній медицині. Клінічне мислення.</i></p> <p>Філософія та антропология. Основні принципи філософсько-антропологічної характеристики людини. Філософські основи медичної антропології. Тіло і душа: релігійна постановка проблеми. Тіло і душа: як проблема філософії і науки. Психіка і свідомість. Роль праці в антропогенезі. Людина як особистість. Соціалізація особистості. Загадка людського "Я". Особистість у пошуках сенсу життя. Проблема життя і смерті у філософії і медицині. Медицина і виховання людини. Становлення особистості людини (теоретичні і практичні питання виховання студентів-медиків).</p> <p><i>Проблема життя і смерті у філософії і медицині. Медицина і виховання людини. Становлення</i></p>	2

14	Семінарське заняття	<p><i>особистості людини (теоретичні і практичні питання виховання студентів-медиків).</i></p> <p>Студенти повинні знати:</p> <p>Основні принципи філософсько-антропологічної характеристики людини. Філософські основи медичної антропології. Роль праці в антропогенезі. Проблеми життя і смерті у філософії і медицині. Становлення особистості людини (теоретичні і практичні питання виховання студентів-медиків).</p> <p>Філософське пізнання. Специфіка медичного пізнання</p> <p>Предмет теорії пізнання. Методи наукового пізнання і специфіка їх використання в медичних дослідженнях. Єдність чуттєвого і раціонального, логіки та інтуїції у пізнанні. Співвідношення емпіричного й теоретичного рівнів пізнання. Поняття "практика". Функції та види практичної діяльності. Діагностика — специфічна форма пізнання. Діагностика і кібернетика. Метод аналогії в діагностичному процесі. Проблема істинності діагнозу і джерела діагностичних помилок. Модельний експеримент у сучасній медицині. Клінічне мислення.</p> <p>Студенти повинні знати:</p> <p>Предмет теорії пізнання. Методи наукового пізнання і специфіку їх використання в медичних дослідженнях. Єдність чуттєвого і раціонального, логіки та інтуїції у пізнанні. Поняття "практика". Функції та види практичної діяльності. Метод аналогії в діагностичному процесі. Модельний експеримент у сучасній медицині. Клінічне мислення.</p>	2
15	Лекція	<p>Філософські проблеми медицини</p> <p>Філософія медицини і медицина як наука. Філософська методологія в медицині. Історична доля взаємовідносин філософії і медицини. Предмет медицини як науки — людина в умовах екосоціуму.</p> <p>Розвиток сучасної медичної науки.</p> <p>Філософські категорії і поняття медицини. Специфіка понять і термінів у медицині. Соціально-біологічна і психосоматична проблеми.</p> <p>Співвідношення соціального і біологічного в</p>	2

		<p>людині. Проблеми норми, здоров'я і хвороби. Філософія здоров'я і хвороби. Гносеологічні питання теорії хвороби в сучасній медицині. Дієво-інформаційний підхід до вивчення людини і медицини.</p> <p>Біоетика як сучасна форма медичної етики. Формування моральної позиції лікаря. Філософія принципів взаємовідносин медичного працівника і пацієнта.</p> <p>Філософія історичних моделей медичної етики: гіппократова модель (принцип “Не нашкодь”); “Клятва Гіппократа” — основа всіх найновіших кодексів лікарської етики; модель Т. Парацельса (принцип “Роби добро”); деонтологічна модель (принцип “Дотримання обов’язку”); біоетична модель медичної етики (принцип “Поваги прав і гідності пацієнта”).</p>	
	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p><i>Філософія історичних моделей медичної етики: гіппократова модель (принцип “Не нашкодь”); “Клятва Гіппократа” — основа всіх найновіших кодексів лікарської етики; модель Т. Парацельса (принцип “Роби добро”); деонтологічна модель (принцип “Дотримання обов’язку”); біоетична модель медичної етики (принцип “Поваги прав і гідності пацієнта”).</i></p>	<p>1</p>
	<p><i>Семінарське заняття</i></p>	<p>Філософські проблеми медицини</p> <p>Філософія медицини і медицина як наука. Філософські категорії і поняття медицини. Співвідношення соціального і біологічного в людині. Гносеологічні питання теорії хвороби в сучасній медицині. Філософія принципів взаємовідносин медичного працівника і пацієнта. Філософія історичних моделей медичної етики: гіппократова модель (принцип “Не нашкодь”); “Клятва Гіппократа” — основа всіх найновіших кодексів лікарської етики; модель Т. Парацельса (принцип “Роби добро”); деонтологічна модель (принцип “Дотримання обов’язку”); біоетична модель медичної етики (принцип “Поваги прав і гідності пацієнта”).</p> <p>Студенти повинні знати:</p> <p>Предмет медицини як науки. Філософські категорії і поняття медицини. Співвідношення соціального і біологічного в людині. Проблеми</p>	

	<p><i>Самостійна робота</i></p>	<p>норми, здоров'я і хвороби. Філософію принципів взаємовідносин медичного працівника і пацієнта. Філософію історичних моделей медичної етики.</p> <p style="text-align: center;">Духовне життя суспільства</p> <p><i>Сутність духовного життя суспільства. Індивідуальна і суспільна свідомість. Система суспільної свідомості. Суспільна психологія та ідеологія. Суспільна свідомість у житті суспільства. Мораль. Релігія. Мистецтво. Культура.</i></p> <p>Студенти повинні знати: Індивідуальну і суспільну свідомість. Систему суспільної свідомості. Суспільну психологію та ідеологію. Мораль. Релігію. Мистецтво. Культуру.</p>	<p>1</p>
--	-------------------------------------	---	-----------------

4. Структура освітнього компонента

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Семинарські заняття	Самостійна робота
1	Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві	3	2		1
2	Філософія і медицина Стародавнього світу	5	2	2	1
3	Філософія і медицина Середньовіччя та епохи Відродження	1			1
4	Філософія і медицина в епоху Нового часу та Просвітництва	5	2	2	1
5	Німецька класична філософія та марксизм	1			1
6	Філософія ХІХ—ХХ ст.	5	2	2	1
7	Філософська думка в Україні	1			1
8	Філософський зміст проблеми буття. Проблема свідомості у філософії та медицині	6	2	2	2
9	Діалектика — філософська основа медицини	3	2		1
10	Основні категорії діалектики і проблеми детермінізму, цілісності та структурності в медицині	5	2	2	1
11	Філософське пізнання. Специфіка медичного пізнання. Філософський підхід до розуміння людини	6	2	2	2
12	Філософські проблеми медицини	3	2		1
13	Духовне життя суспільства	1			1

14	Соціологія як наука	6	2	2	2
15	Методика проведення соціологічних досліджень	4	2		2

16	Суспільство як соціальний організм	4	2	2	
17	Особистість. Соціалізація особистості	5	2	2	1
18	Соціологія економіки. Соціологія праці. Управління трудовим колективом	6	2	2	2
19	Соціологія політики	6	2	2	2
20	Етносоціологія. Соціологія релігії	4	2		2
21	Соціологія сім'ї. Гендерні відносини	6	2	2	2
22	Соціологія медицини та здоров'я	4	2		2
Усього		90	36	24	30

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві	2
2	Філософія і медицина Стародавнього світу	2
3	Філософія і медицина в епоху Нового часу та Просвітництва	2
4	Філософія ХІХ—ХХ ст.	2
5	Філософський зміст проблеми буття	2
6	Діалектика — філософська основа медицини	2
7	Основні категорії діалектики і проблеми детермінізму, цілісності та структурності в медицині	2
8	Філософське пізнання. Специфіка медичного пізнання	1
	Філософський підхід до розуміння людини	1
9	Філософські проблеми медицини	2
10	Соціологія як наука	2
11	Методика проведення соціологічних досліджень	2
12	Суспільство як соціальний організм	2
13	Особистість. Соціалізація особистості	2
14	Соціологія економіки. Соціологія праці. Управління трудовим колективом	2
15	Соціологія політики	2
16	Етносоціологія. Соціологія релігії	2
17	Соціологія сім'ї. Гендерні відносини	2
18	Соціологія медицини та здоров'я	2
	Усього	36

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Філософія і медицина Стародавнього світу	2
2	Філософія і медицина в епоху Нового часу та просвітництва	2
3	Філософія ХІХ—ХХ ст.	2
4	Проблема свідомості у філософії та медицині	2
5	Основні категорії діалектики і проблеми детермінізму, цілісності та структурності в медицині	2
6	Філософське пізнання. Специфіка медичного пізнання	2
7	Філософські проблеми медицини	

8	Соціологія як наука. Методика проведення соц. досліджень	2
9	Суспільство як соціальний організм	2
10	Особистість. Соціалізація особистості	2
11	Соціологія економіки. Соціологія праці. Управління трудовим колективом	2
12	Соціологія політики	2
13	Етносоціологія. Соціологія релігії	
14	Соціологія сім'ї. Гендерні відносини	2
15	Соціологія медицини та здоров'я	
	Усього	24

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва тем	К-ть годин
1.	Філософія, її призначення, зміст і функції в суспільстві	1
2.	Філософія і медицина Стародавнього світу	1
3.	Філософія і медицина Середньовіччя та епохи Відродження	1
4.	Філософія і медицина в епоху Нового часу та Просвітництва	1
5.	Німецька класична філософія та марксизм	1
6	Філософія ХІХ—ХХ ст.	1
7	Філософська думка в Україні	1
8	Філософський зміст проблеми буття Проблема свідомості у філософії та медицині	2
9	Діалектика — філософська основа медицини	1
10	Основні категорії діалектики і проблеми детермінізму, цілісності та структурності в медицині	1
11	Філософське пізнання. Специфіка медичного пізнання Філософський підхід до розуміння людини	2
12	Філософські проблеми медицини	1
13	Духовне життя суспільства	1

14	Соціологія як наука	2
15	Методика проведення соціологічних досліджень	2
16	Суспільство як соціальний організм	
17	Особистість. Соціалізація особистості	1
18	Соціологія економіки. Соціологія праці. Управління трудовим колективом	2
19	Соціологія політики	2
20	Етносоціологія. Соціологія релігії	2
21	Соціологія сім'ї. Гендерні відносини	2
22	Соціологія медицини та здоров'я	2
	Усього	30

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО СЕМЕСТРОВОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття про світогляд, типологія світогляду.
2. Світогляд і філософія.
3. Особливості історичного виникнення філософії.
4. Філософія і міфологія.
5. Співвідношення філософії, науки, релігії та мистецтва.
6. Структура та функції філософського знання.
7. Взаємозв'язок філософії та медицини.
8. Джерела, провідні ідеї та напрями філософської думки Стародавньої Індії.
9. Провідні ідеї та напрями філософії Стародавнього Китаю.
10. Медицина Стародавнього Китаю.
11. Поняття античної філософії.
12. Етапи розвитку античної філософії, її загальні особливості.
13. Розвиток ідей у натурфілософських школах Стародавньої Греції.
14. Ідеї та представники високої класики в розвитку античної філософії.
15. Становлення античної (класичної) медицини. Гіппократ про людину, природу та причину її хвороб.
16. Вихідні ідеї середньовічної патристики.
17. Місце філософії в духовному житті Середньовіччя.
18. Схоластика і містика як провідні напрями середньовічної філософії.
19. Розвиток медицини в епоху Середньовіччя. Вчення К. Гелена.
20. Поняття “Відродження” та характерні риси духовного життя цієї доби.
21. Провідні напрями ренесансного філософування: гуманістичний антропологізм, неоплатонізм, натурфілософія.
22. Філософські ідеї Пізнього Відродження.
23. Панорама соціокультурних та духовних процесів в Європі Нового часу та особливості розвитку філософії.
24. Методологічні пошуки Ф. Бекона, Р. Декарта та Т. Гоббса.
25. Ф. Бекон: філософські погляди в медицині.
26. Скептицизм П. Бейля та Д. Юма, сенсуалістські максими Дж. Берклі. Б. Спіноза та Г. Лейбніц — тотожність і відмінність їх вчень про субстанцію.
27. Б. Паскаль та філософія просвітництва про місце і роль людини у світі та суспільні стосунки.
28. Німецька класична філософія як особливий етап розвитку новоевропейської філософії.
29. Іммануїл Кант — творець німецької класичної філософії.
30. Основні ідеї І. Канта.
31. “Етика обов'язку” І. Канта в контексті медицини.
32. Філософські ідеї Й.-Г. Фіхте та Ф.-В. Шелінга.
33. Філософія Г.-В.—Ф. Гегеля як найвище досягнення німецької класичної філософії.
34. Антропологічний принцип філософії Л. Фейєрбаха.
35. Ідеї розроблення “наукової філософії” у європейській філософії XIX ст.
36. Лікарі-філософи Росії XIX — першої половини XX ст.
37. Культурологічні та історіософські напрями у філософії XX ст.

38. Релігійна філософія ХХ ст.
39. Провідні тенденції розвитку світової філософії на межі тисячоліть.
40. Провідні філософські джерела та філософські ідеї часів Київської Русі.
41. Україна — Європа: духовні зв'язки Відродження.
42. Поява професійної філософії в Україні.
43. Особливості філософських курсів Києво-Могилянської академії.
44. Життя та філософська діяльність Г. Сковороди.
45. Філософські ідеї в українській літературі та громадсько-політичних рухах.
46. Особливості розвитку української філософії ХХ ст.
47. Філософія і медицина як ціле явище людської культури і їх роль у суспільстві.
48. Роль філософії у формуванні стилю наукової думки сучасного медика.
49. Історія взаємовідносин філософії та медицини.
50. Філософська картина світу та медицина.
51. Структура та особливості медичного знання.
52. Проблема матерії і свідомості у філософії та медицині.
53. Вклад медицини в розвиток філософської уяви про форми руху матерії, простору і часу.
54. Діалектика як наука про загальний зв'язок і розвиток у медицині.
55. Поняття законів і їх методологічне значення для медицини.
56. Категорії діалектики і проблеми детермінізму, цілісності та структурності, їх методологічні функції в медицині.
57. Теорія пізнання і її значення для діагностики, лікування та профілактики захворювань.
58. Стилї наукової думки і медицина.
59. Етичні, філософські та психологічні основи діагностики.
60. Методи і прийоми пізнання в медицині.
61. Філософська концепція людини.
62. Специфіка людини як об'єкта філософського і медичного пізнання.
63. Свідомість і самосвідомість: деякі нові філософські і медико-психологічні аспекти проблеми.
64. Цінність людського життя.
65. Феномен смерті.
66. Етичні та філософські проблеми евтазії.
67. Смерть та проблема безсмертя людини.
68. Гуманістичні аспекти лікарської діяльності.
69. Філософія людини в майбутньому.
70. Філософія медицини і медицина як наука.
71. Філософські категорії і поняття медицини.
72. Співвідношення соціального і біологічного в людині.
73. Проблеми норми здоров'я і хвороби.
74. Філософія здоров'я і хвороби.
75. Формування моральної позиції медичного працівника.
76. Філософія принципів взаємовідносин медичного працівника і пацієнта.
77. Предмет і об'єкт соціології як науки.
78. Структура соціології.
79. Значення соціології для розвитку медицини.

80. Передумови виникнення соціології.
81. Основні етапи становлення і розвитку соціології як науки.
82. Зародження та становлення соціології медицини.
83. Роль соціологічних досліджень у вирішенні проблем в системі охорони здоров'я та розвитку медичної науки.
84. Види соціологічних досліджень.
85. Програма соціологічного дослідження.
86. Вибіркове соціологічне дослідження. Методи формування вибірки.
87. Анкети та опитувальні листи.
88. Основні теорії походження суспільства.
89. Основні підходи до вирішення проблеми типологізації суспільства.
90. Соціальна структура суспільства.
91. Соціальна стратифікація.
92. Зв'язок між здоров'ям населення та соціальною диференціацією.
93. Соціальна взаємодія і соціальні зв'язки.
94. Соціальні конфлікти та шляхи їх розв'язання.
95. Людина як біосоціальна система.
96. Соціальний статус і соціальна роль.
97. Соціальна мобільність.
98. Особистість як предмет вивчення медичної соціології.
99. Поняття "соціалізація".
100. Механізми соціалізації особистості.
101. Основні етапи процесу соціалізації.
102. Економічне життя. Функції економіки.
103. Економічні моделі організації системи охорони здоров'я.
104. Праця як соціальний процес.
105. Проблема пошуку шляхів підвищення продуктивності праці в соціології.
106. Трудовий колектив. Функції трудового колективу.
107. Структура трудового колективу.
108. Соціально-психологічний клімат трудового колективу.
109. Конфлікт у трудовому колективі та шляхи його розв'язання.
110. Політична сфера суспільного життя.
111. Поняття про владу.
112. Політичний режим.
113. Механізми, що забезпечують функціонування демократичного суспільства.
114. Політична система суспільства.
115. Політична система України.
116. Поняття про етнос та націю.
117. Національно-етнічні процеси і відносини.
118. Національне питання та націоналізм як соціальне явище.
119. Релігія: структура, функції, класифікація.
120. Релігійні процеси в Україні.
121. Взаємозв'язок релігії і медицини як соціальних інститутів.
122. Сім'я як специфічна мала соціальна група і як важливий соціальний інститут.
123. Поняття про шлюб. Історичні форми шлюбу.

124. Класифікація сім'ї.
125. Сучасні тенденції розвитку шлюбних та сімейних відносин.
126. Умови життя сім'ї та вплив їх на стан здоров'я людини.
127. Проблема гендерної рівності в суспільстві та зокрема, у галузі охорони здоров'я.
128. Демографічні процеси.
129. Роль медицини у забезпеченні відтворення населення та плануванні сім'ї.
130. Предмет соціології медицини.
131. Медицина як професія.
132. Соціальні відносини в медичній галузі.
133. Порівняльний аналіз систем охорони здоров'я.
134. Тенденції розвитку системи охорони здоров'я в Україні.

9. Індивідуальні завдання

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Світогляд і філософія як форми людського самовизначення в світі.
2. Світогляд і філософія: порівняльний аналіз.
3. Структура і типологія світогляду. Роль світогляду в житті людини.
4. Філософія, релігія та мистецтво як форми людського освоєння світу.
5. Філософські ідеї Стародавньої Індії та їх сучасне значення.
6. Сучасна оцінка філософських ідей буддизму, конфуціанства, даосизму.
7. Життя та філософська діяльність Сократа.
8. Вихідні ідеї філософії Арістотеля.
9. Філософське вчення Платона.
10. Тлумачення пізнання у філософії Нового часу.
11. Філософські ідеї європейського Просвітництва та їх сучасне значення.
12. Вчення І. Канта про рівні та форми пізнання.
13. Вчення Г. Гегеля про абсолютну ідею.
14. Філософія Л. Фейєрбаха та її вплив на європейську філософію.
15. Концепція переоцінювання цінностей у філософії Ф. Ніцше.
16. Філософія марксизму про предмет та завдання "наукової філософії".
17. Філософська думка Київської Русі.
18. Філософська думка Києво-Могилянської академії.
19. Суть філософії і медицини.
20. Сучасні теорії медицини.
21. Значення соціології для розвитку медицини.
22. Основні етапи становлення соціології як науки.
23. Основні теорії походження суспільства.
24. Соціальні конфлікти та шляхи їх розв'язання
25. Економічні моделі організації системи охорони здоров'я
26. Конфлікт у трудовому колективі та шляхи його розв'язання
27. Взаємозв'язок релігії та медицини як соціальних інститутів
28. Проблема гендерної рівності в суспільстві та зокрема в галузі охорони здоров'я
29. Роль медицини в забезпеченні відтворення населення та плануванні

10. Методи навчання

1. Лекції
2. Семінарські заняття
3. Організація самостійної роботи
4. Рольові ігри
5. Тестовий контроль знань
6. Захист повідомлень та реферативних напрацювань
7. Інтерактивні технології
8. Залік

11. Методи контролю

1. Вибіркове індивідуальне опитування перед початком занять.
2. Фронтальне опитування (усне, тестове, за індивідуальними завданнями).
3. Письмове опитування
4. Перевірка конспектів та виконання письмової самостійної роботи
5. Перевірка рефератів.
6. Оцінка активності студентів на занятті
7. Індивідуальна співбесіда

12. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з освітнього компонента

Основи філософських знань та соціологія

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з філософії та соціології складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року), ОПП «Сестринська справа» 2023 та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час с практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно).

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;

- культура мовлення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИЙ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на теоретичних заняттях

Оцінка «5» - здобувач освіти:

- дає повні відповіді на всі запитання, правильно визначає поняття;
- точно формулює думки і обґрунтовує їх;
- послідовно і точно викладає матеріал;
- грамотно оформлює свою відповідь;
- вміє вирішувати ситуаційні задачі з виділенням першочергових заходів по наданню допомоги на догоспітальному етапі (правильні логічно обґрунтовані відповіді)

Оцінка «4» - здобувач освіти:

- відповідь задовольняє ті ж самі вимоги, що й відповідають на оцінку «5», але студент зробив незначні помилки в теоретичних знаннях та допустив невеликі неточності.

Оцінка «3» - здобувач освіти:

- знає і розуміє основні положення теми, але: є прогалини в теоретичних знаннях, в обґрунтуванні та осмисленні ситуаційних задач, допускає помилки при визначенні понять, термінології;
- у відповіді немає чіткості, послідовності;
- не вміє вирішувати задачі;
- плутає послідовність дії при наданні невідкладної допомоги.

Оцінка «2» - здобувач освіти:

- не орієнтується в матеріалі;
- виявляє не розуміння теми;
- допускає істотні помилки, що спотворюють зміст вивченого;
- відповідь відсутня.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

на практичних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти
1. Високий	«5»	<p>Здобувач освіти вільно володіє темою заняття. Виконуючи завдання, виявляє творчі здібності, самостійно проводить аналогії, надає порівняльні характеристики, обґрунтовуючи свої відповіді, користується широким арсеналом доказів своєї думки, наводить приклади.</p>
		<p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти</p> <ul style="list-style-type: none"> • Повністю, без помилок виконує всі етапи алгоритму дій в повному обсязі • Враховує показання і протипоказання • Застосовує навички спілкування з пацієнтом на всіх етапах алгоритму. <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з теми і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 90-100% від загальної кількості тестових завдань.</p>
2. Достатній	«4»	<p>Здобувач освіти володіє темою заняття, виконує типові завдання виробничої діяльності, орієнтується в нестандартних ситуаціях, усвідомлює основні поняття, може пояснити</p>

		<p>зв'язок між причиною і наслідками.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків здобувач освіти допускає помилки в підготовчому етапі. Процедури виконуються в правильній послідовності. Допущені помилки не впливають на кінцевий результат та стан здоров'я.</p> <p>Здобувач освіти також володіє:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціально-особистісними компетенціями – системним та креативним мисленням, властивостями комунікабельності та адаптивності, доцільної критичності і самокритичності; 2. Загально-науковими компетенціями – має базові знання з базових наук і застосовує їх при виконанні виробничих завдань; 3. Загально-професійними та спеціалізовано-професійними компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - застосовує на практиці принципи медичної етики та деонтології; - розуміє соціальні та правові наслідки своєї професійної діяльності; - володіє комунікативними навичками; - використовує стандарти та нормативну базу галузі охорони здоров'я; - володіє навичками з охорони праці та інфекційної безпеки. <p>При тестовому контролі виконує завдання 89,9-75 % від загальної кількості тестів.</p>
<p>3. Середній</p>	<p>«3»</p>	<p>Здобувач освіти виконує типові завдання професійної діяльності, має знання з теми заняття та базових дисциплін.</p> <p>Здобувач освіти володіє більшою частиною навчального матеріалу з теми, але не завжди робить правильні логічні висновки і узагальнення.</p> <p>Володіє загально-професійними і спеціалізовано-професійними компетенціями.</p> <p>Не достатньо володіє навичками з охорони праці, інфекційної безпеки, знаннями нормативної бази в галузі охорони здоров'я.</p> <p>Володіє уміннями і компетенціями для здійснення виробничих функцій при виконанні типових та нестандартних завдань виробничої діяльності, в тому числі: доглядом за хворими, профілактичною, організаційно-методичною та технічною.</p> <p>При виконанні практичних навиків студент:</p> <ul style="list-style-type: none"> • допускає помилки, які завдають шкоди психологічному здоров'ю пацієнта • не може чітко указати показання і протипоказання для здійснення процедури

		<ul style="list-style-type: none"> • не чітко виконують підготовчий і завершальний етапи алгоритму практичного навичка. <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 74,9-60% від загальної кількості тестів.</p>
4. Початковий	«2»	<p>Під час здійснення виробничих функцій, здобувач освіти виконує окремі типові завдання професійної діяльності. Не демонструє систему необхідних умінь для формування загально-професійних компетенцій, не володіє системним мисленням.</p> <p>Здобувач освіти частково усвідомлює значення теми для застосування в майбутній професійній діяльності фельдшера.</p> <p>Не повністю розуміє або плутає значення ключових понять з теми. Не достатньо володіє теоретичними знаннями, вміннями та навиками. Не здатний відповідати на більшість питань.</p> <p>Допускає помилки, які завдають шкоди здоров'ю пацієнта.</p> <p>При проведенні тестового контролю знань, виконує завдання на рівні 59,9 % і менше.</p>

Оцінювання роботи здобувачів освіти

Критерії оцінювання	оцінки			
	5	4	3	2
1. Оцінка усної відповіді на підготовчому та основному етапах	Повна, обґрунтована з використанням медичної термінології	Повна з непевними поясненнями або помилками з використанням медичної термінології	Неповна відповідь, але основні поняття засвоєні	Матеріал не засвоєно, відповідь відсутня або неправильна
2. Оцінювання тестів	100 – 90 % правильних відповідей	89,9 – 75 % правильних відповідей	74,9 – 60 % правильних відповідей	59,9 % та менше правильних відповідей
3. Рішення ситуаційних задач	Правильні логічно обґрунтовані відповіді	Правильні відповіді з недостатнім обґрунтуванням	Частково правильні відповіді, обрана тактика порушує стан дитини	Відповіді відсутні
4. Практичні навички	Правильно виконує практичні навички, дотримується алгоритму послідовності дій	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які не порушують стан жінки	Виконує практичні навички з порушенням алгоритму дій або помилками, які незначно порушують стан жінки	Неправильно виконує практичні навички або допускає помилки, які наносять шкоду жінці
5 Активність	Проактивний Приймає участь у виконанні завдань. Сам продукує ідеї	Активний Приймає участь у виконанні завдань		Пасивний Не приймає участь у виконанні завдань

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії природничо-наукових та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від «__» _____ 20__ р.

Голова циклової комісії _____ Олександр ТОЛКАЧОВ

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів освіти з освітнього компонента Основи філософських знань та соціологія

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з філософії та соціології складено для визначення рівня підготовки фахових молодших бакалаврів у закладі фахової передвищої освіти КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж» за спеціальністю 223 Медсестринство галузь знань 22 Охорона здоров'я ОПП «Лікувальна справа» відповідно до складових галузевих стандартів фахової передвищої освіти затверджених МОН України (Наказ МОН «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 223 Медсестринство галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»» № 1202 від 08.11.2021 року) та навчальних планів 2023 року.

КЗ КОР «Чорнобильський медичний фаховий коледж»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Освітньо-професійна програма	Лікувальна справа

Критерії оцінювання досягнень здобувачів освіти

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути:

- диференційований залік;
- стандартизовані тести;
- командні проекти;
- реферати;
- опитування (усне або письмове; фронтальне, групове або індивідуальне);
- мультимедійні презентації здобувачів вищої освіти;
- клінічні (ситуаційні) задачі;
- демонстрація практичних навичок;
- контрольна робота.

Оцінювання активності і знань здобувачів освіти відбувається під час с практичних занять, поточного письмового та усного контролю, виконання підсумкових завдань.

Поточне оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти на практичних заняттях здійснюється за чотирибальною (національною) шкалою: «5» - (відмінно), «4» - (добре), «3» - (задовільно), «2» - (незадовільно) .

Критерії оцінювання знань і вмінь

При оцінюванні досягнень здобувачів фахової передвищої освіти враховується:

- застосування системного підходу: вміння бачити місце питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильність та повнота розкриття питання, вміння чітко, логічно, систематизовано викласти матеріал;
- рівень осмислення навчального матеріалу, повнота розкриття змісту понять, характеру закономірних зв'язків та залежностей між явищами, які вони відображають, точність застосування наукових термінів;
- рівень виявлення аналітичних вмінь, вміння обґрунтувати основні положення викладеного матеріалу, демонструючи навички наукового узагальнення проблеми та вміння зробити достатньо мотивовані висновки;
- вільне володіння матеріалом як вміння зробити його повний або концентрований виклад, так і вміння використовувати матеріал у новій навчальній ситуації, знання основних концепцій проблеми, яка розглядається, вміння мотивовано викласти власну точку зору;
- вміння бачити прикладний аспект (практичне застосування) знань, що висвітлюються;
- використання додаткової літератури;
- культура мовлення.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- правильно і повно розкрито зміст матеріалу в обсязі програми, відповідь має чіткий, логічний та послідовний характер;
- повністю розкрито зміст понять, точно використано наукові терміни;
- відповідь насичена глибокими та розгорнутими судженнями;
- зроблено аргументовані висновки;
- здобувач освіти демонструє творче застосування знань при переформатуванні запитання.

Оцінка «4» (добре) ставиться, якщо у відповіді:

- зазначено і простежується розуміння місця питання, що розглядається, як в структурі теми, так і в структурі курсу в цілому;
- майже повно розкрито основний зміст матеріалу, відповідь структурована, проте наявні окремі помилки у послідовності викладу;
- надано правильне визначення понять і чітко використано наукові терміни;
- недостатньо виваженою та аргументованою є доказова база, недостатньо мотивовані висновки;
- здобувач освіти вільно оперує знаннями, може застосовувати їх у новій навчальній ситуації;
- у відповіді трапляються окремі мовленнєві помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- зміст навчального матеріалу викладено неповно, фрагментарно, відповідь має недостатньо стійкий (здобувач вищої освіти відповідав невпевнено) та послідовний характер;
- допущено певні помилки й неточності у використанні наукової термінології та визначенні понять;
- відповідь має формальний та переважно репродуктивний характер, висновки не аргументовані та не охоплюють всього змісту викладеного матеріалу;
- у новій навчальній ситуації здобувач освіти використовує лише окремі знання вивченого матеріалу;
- у відповіді наявні фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо у відповіді:

- здобувач освіти неспроможний відтворити зміст навчального матеріалу у певній послідовності, у відповіді окремі фрагменти знань перемежуються з розрізненими фактами та загальними фразами;
- допущено грубі помилки при визначенні понять та використанні термінології;
- викладений матеріал не узагальнено, висновки не сформульовано;
- у відповіді наявні грубі фактичні та мовленнєві помилки.

Оцінювання тестових завдань

Оцінка «5» (відмінно) - 100-90% правильних відповідей.

Оцінка «4» (добре) – 89,9-75% правильних відповідей.

Оцінка «3» (задовільно) – 74,9-60% правильних відповідей.

Оцінка «2» (незадовільно) – 59,9% і менше правильних відповідей.

Оцінювання розв'язання ситуаційної задачі

Оцінка «5» (відмінно) – здобувач освіти правильно виконав практичне завдання (ситуаційну вправу), спроможний аргументовано відстоювати свою думку.

Оцінка «4» (добре) - здобувач освіти показує не досить високі знання понятійного апарату та літературних джерел, вміє аргументувати свої думки та ставлення до відповідних категорій.

Оцінка «3» (задовільно) – здобувач освіти у цілому відповів на поставлене запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання літературних джерел.

Оцінка «2» (незадовільно) – здобувач освіти дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату та літературних джерел.

Оцінювання презентацій

Оцінка «5» (відмінно) - тему розкрито повно, використані матеріали демонструють розуміння теми, матеріал викладений в логічній послідовності, з використанням міждисциплінарних зв'язків, грамотно, раціонально використані можливості комп'ютерної анімації, презентація не перевантажена слайдами (до 15 слайдів), раціонально використані графіки, малюнки, діаграми тощо. Здобувач освіти чітко, впевнено та грамотно доповідає і викладає матеріал, відповідає на запитання, готовий до дискусії.

Оцінка «4» (добре) - тему розкрито частково, має місце порушення логічної послідовності, неповне використання міждисциплінарних зв'язків, допущені незначні граматичні помилки, недостатньо використані можливості комп'ютерної анімації, презентація перевантажена слайдами (або недостатньо слайдів для розкриття теми), на одному слайді багато дрібної інформації.

Оцінка «3» (задовільно) - наявні суттєві недоліки у виконанні презентації, тема розкрита частково, порушена логічна послідовність викладеного матеріалу, здобувач вищої освіти не завжди з розумінням підбирає матеріал, допущені помилки як в презентації, так і в доповіді. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів.

Оцінка «2» (незадовільно) - тему не розкрито, в роботі відсутні графіки, малюнки. Не використані можливості комп'ютерної анімації, відсутній аналіз представлених матеріалів. Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не може відповісти на запитання.

Оцінювання рефератів

Оцінка виставляється з урахуванням двох параметрів:

- 1) обсяг виконаного реферату;
- 2) якість написання.

Оцінка «5» (відмінно) ставиться за реферат, який має обсяг 12 або більше друкованих (рукописних) сторінок; проблема, яка в ньому розглядається, викладена повно, послідовно, логічно; список використаної наукової літератури нараховує 5-6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії.

Оцінка «4» (добре) ставиться за реферат, який має обсяг 8 сторінок; тема реферату викладена досить повно, але є певні недоліки у логіці викладу; бібліографічний список нараховує 4-5 джерел, відповідає сучасним правилам, але містить певні помилки.

Оцінка «3» (задовільно) ставиться, коли обсяг реферату є недостатнім для викладення обраної проблеми, і тому проблема розглядається поверхово; у бібліографічному списку менше чотирьох наукових джерел і є помилки.

Оцінка «2» (незадовільно) ставиться, якщо тема реферату нерозкрита, у бібліографічному списку менше 2 наукових джерел, і він подається не за сучасними правилами.

Оцінювання самостійної роботи

Оцінка «5» (відмінно) - здобувач вищої освіти надав повну, обґрунтовану відповідь на питання, використав всі рекомендовані джерела інформації, чітко відповідає на поставлені питання, дотримана етика посилянь.

Оцінка «4» (добре) - здобувач вищої освіти надав достатню відповідь на питання, використав матеріали основних джерел інформації, надає відповіді на поставлені питання, допускає незначні помилки в обґрунтуванні, дотримана етика посилянь.

Оцінка «3» (задовільно) - здобувач вищої освіти орієнтується в поняттях, частково розкрив питання, використані тільки матеріали підручника, відповідає на поставлені питання невпевнено, допускає фактичні помилки, дотримана етика посилянь дотримана частково.

Оцінка «2» (незадовільно) - здобувач вищої освіти не виконав роботу, на поставлені питання не відповідає або допускає грубі помилки.

13. Методичне забезпечення

1. Програма вивчення дисципліни «Основи філософських знань», «Соціологія».
2. Конспекти лекцій всіх тем курсу
3. Методичний посібник для студентів з курсу «Основи філософських знань», «Соціологія» для семінарських занять
4. Тестові завдання з навчальної дисципліни

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

- Аблеев С.Р.* Философия в схемах и таблицах. — М.: Высшая шк., 2004.
- Андрущенко В.* Історія соціальної філософії. — К.: Тандем, 2000.
- Арутюнов В.Ф.* Філософія: навч. посіб. — КНЗУ, 2001.
- Бичко І.В.* Філософія: Курс лекцій. — К., 2003.
- Бичко А.* Історія філософії: підручник. — К.: Либідь, 2001.
- Бойченко І.В.* Філософія історії. — К., 2000.
- Герасимчук А. А., Тимошенко З.І.* Курс лекцій з філософії. — К., 1999.
- Горлач М.Л.* Філософія: підручник. — Х., 2000.
- Надольний І.Ф.* Філософія: посібник. — К., 2004.
- Огородник И.В.* Библиографический философский словарь. — Абсолют-В, 2004.
- Причепій Є.М.* Філософія: навч. посіб. — К., 2003.
- Петрушенко В.П.* Основи філософських знань: навч. посіб. — Новий світ, 2003.
- Петрушенко В.Л.* Практикум з філософії: навч. посіб. — Львів: “Новий Світ-2000”, “Магнолія плюс”, 2003.

Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: навч. посіб. — Львів, 2006.
Спиркин А.Г. Философия: учебник. — М., 1999.
Федів Ю., Мозкова Н. Історія української філософії. — Україна, 2000.
Ярошовець В.І. Історія філософії: підручник. — ПАРАПАН, 2002.

Додаткова

Горський В.С. Історія української філософії: навч. посіб. — К., 2001.
Єрмоленко Є.М. Комунікативна практична філософія: підручник. — К., 1999.
Петрушенко В.П. Практикум з філософії: навч. посіб. — Новий світ, 2003.
Тарасенко Н.Ф., Русин М.Ю. Історія філософії України: підручник. — К., 1994.
Попов М.В. Філософія: підручник. — К.: Медицина, 2011. — 344 с.

Основна

Вербець В.В. Соціологія. Курс лекцій: навч. посіб. — К., 2009.
Герасимчук А.А., Палеха Ю.І., Шиян О.М. Соціологія: навч. посіб. — К., 2002.
Козловець Є.А. Соціологія: словник термінів. — К., 2006.
Лобанова А.С. Соціологія: навч.-метод. посіб. — Кривий Ріг, 1998.
Лукашевич М.П., Туленков М.В. Соціологія. Базовий курс. — К., 2006.
Піча В.М. Соціологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — К., 2000.
Решетников А.В. Методология исследований в социологии медицины. — М., 2000.
Решетников А.В. Социология медицины. — М., 2007.
Сірий Є.В. Соціологія: навч. посіб. — К., 2001.

Додаткова

Соціологія: Курс лекцій / За ред. В.М. Піча. — К., 1996.
Соціологія: навч. посіб. / Упоряд. П.П. Марчук. — Тернопіль, 1998.
Соціологія: підручник / За ред. В.Г. Городяненка. — К., 2006.
Соціологія: підручник для вищої школи / За ред. Андрущенко. — Харків, 1998.
Требіна М.П. Соціологія. — К., 2010.
Юрій М.Ф. Соціологія: підручник. — К., 2009.
Якуба О.О. Соціологія : навч. посіб. — Харків, 1996.

15. Інформаційні ресурси

Мережа інтернет
Веб - сайти